

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
5.1.2e

Ontworpen door
5.1.2e
5.1.2e

T 5.1.2e
M 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum
25 september 2020

Zaaknummer
210498

Bijlage(n)
Kamerbrief
Nota van wijziging

nota

(ter beslissing)

Wetsvoorstel telecomdata RIVM: Kamerbrief en
nota van wijziging i.v.m. kritiek 5.1.2e

Paraaf directeur

- **Deadline:** De Kamerbrief en nota van wijziging dienen zo spoedig mogelijk naar de TK verzonden te worden.

1 Aanleiding voor deze nota

Hierbij treft u aan de kamerbrief en nota van wijziging inzake het wetsvoorstel ten behoeve van de informatieverzorging aan het RIVM (telecomdata).

Begin juli dit jaar heeft 5.1.2e kritiek geuit in de media. Hierop heeft u samen met de Stas EZK gesproken met 5.1.2e. Vervolgens is ambtelijk overleg gevoerd, waarbij wel enig verschil van inzicht bleef met de 5.1.2e. De *brief* is aangepast na opmerkingen van 5.1.2e en 5.1.2e over de onnodig confronterende opmerkingen richting 5.1.2e. Met de *nota van wijziging* worden niet alle wensen van de 5.1.2e ingewilligd, maar wel veel van de wensen.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- U wordt gevraagd akkoord te gaan met bijgevoegde Kamerbrief en nota van wijziging

3 Samenvatting en conclusies

Gesprekken 5.1.2e

In de overleggen hamerde de 5.1.2e met name op het feit dat de verplaatsingsgegevens in 5.1.2e ogen niet anoniem zijn. Daarnaast waren de belangrijkste benoemde extra waarborgen:

- een nadere onderbouwing van nut en noodzaak,
- toegang door derden (opsporingsdiensten),
- de bewaartermijn inkorten,
- instellen van een commissie die de uitvoering van de verstrekkingen zou toetsen.

Anonimiteit van de gegevens

Het CBS heeft haar eigen methode en de onderzoeken waar de ^{5.1.2e} steeds naar verwijst om aan te tonen dat er sprake is van herleidbaarheid naar personen, doorgerekend. Het CBS heeft wiskundig onderbouwd dat er met de methode die hier wordt gebruikt er volgens het CBS geen sprake is van herleidbaarheid en dat de gegevens objectief anoniem zijn. Hierop heeft er onafhankelijk peer review plaatsgevonden die heeft bevestigd dat de gegevens weliswaar voor het CBS en het RIVM anoniem zijn, echter dat het restrisico niet geheel nul is. Dat komt doordat er als men beschikt over aanvullende gegevens, en hele kleine kans is dat er patronen van groepen uit de data gehaald kunnen worden, ook al hebben we een drempelwaarde van 15 personen ingebouwd. De onderzoekers geven in de peerreview het voorbeeld van een reisbus met 50 mensen die heel vroeg onderweg is, waar er ook aanvullende contextinformatie is (je moet weten dat er een bepaald gezelschap onderweg is om dit eruit te kunnen filteren). In theorie zou je die bus kunnen volgen; je ziet in de uur - cijfers een toename van +/-50 en met de contextinformatie zou je dan kunnen concluderen dat dat die groep zal zijn. Dit kan alleen maar op afwijkende tijden zijn (anders valt zo'n groep weg), dus heel vroeg of midden in de nacht bijvoorbeeld. Bovendien is het noodzakelijk dat je die contextinformatie kent en ook nog eens aan de gegevens komt die bij het CBS/RIVM aanwezig zijn. Er is echter een verbod om de gegevens te delen met derden of de tellingen openbaar te maken, dus juridisch zou dit niet kunnen voorkomen. Daarmee zijn de gegevens in juridische anoniem en volgens jurisprudentie van het Europese Hof ook als anoniem aan te merken. Echter als iemand de gegevens zou hacken en in bezit zou krijgen en dan nog de andere informatie in handen krijgt, zou het patroon zichtbaar kunnen zijn. De AP gaat hier wel heel ver in, door ^{5.1.2e} lijn ook van toepassing te verklaren in gevallen van wetsovertreding, terwijl de wet juist is gesteld om te voldoen aan de eisen van de ^{5.1.2e}. Om het geschetste risico nihil te maken, zitten er nog extra waarborgen in het wetsvoorstel.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
^{5.1.2e}

Zaaknummer
210498

In de brief geven we een extra motivering van **nut en noodzaak en leggen we voorgaande ten aanzien van de anonimiteit uit**. Hiermee hebben we een nog sterkere uitleg, omdat het extern onderzocht en doorgerekend is. Ook leggen we in de brief uit **waarom de gegevens ongeschikt zijn voor het gebruik door opsporingsdiensten**.

We hebben de waarborg van een commissie niet doorgevoerd (op basis van jurisprudentie van het Europese Hof) en ook de bewaartermijn niet ingekort (omdat volgens het RIVM geen goede verantwoording en evaluatie van resultaten meer mogelijk is). We nemen wel als extra waarborgen op:

- Een **extra bewerkingsslag (ruis toevoegen)** bij de operators voordat de tellingen naar het CBS gaan, wordt expliciet vastgelegd in de wet. Hierdoor kunnen de gegevens voor het CBS en RIVM als anoniem worden aangemerkt (er kunnen geen individuen worden afgeleid), waarbij we een restrisico erkennen na een onderzoek door peer reviewers, dat we mitigeren met veel (extra) waarborgen.
- Het wordt expliciet gemaakt dat de operators **niet meer gegevens hoeven te genereren** dan ze nu doen.
- **De tijdsduur van het wetsvoorstel** wordt verkort tot een half jaar met mogelijkheid tot verlenging.

4 Draagvlak politiek

Het gebruik van telecomdata is een gevoelig onderwerp. In het eerdere verslag van de TK zijn dan ook veel vragen gesteld over nut en noodzaak. Met name CU en D66 hebben forse vragen gesteld, maar we vinden gelijke vragen ook terug bij andere partijen. De toegang door veiligheidsdiensten is een discussiepunt, maar ook dat wordt goed uitgelegd in de brief. Dat er veel vragen zijn, blijkt ook uit het feit dat er een *ronde tafel* is gepland door de TK op 15 oktober a.s.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

5.1.2e heeft na 5.1.2e persbericht op 3 juli jl. aangegeven kritiek te hebben. Rond de behandeling zal het wel zo zijn dat 5.1.2e wederom de publiciteit zoekt. We hebben een steekhoudende redenering ten aanzien van privacy als reactie voorbereid.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
5.1.2e

5.1.2e is op de hoogte dat er een kamerbrief en nota van wijziging uitgaat.

5.1.2e krijgt de concept brief toegestuurd als u en de Stas EZK akkoord zijn. 5.1.2i

Zaaknummer
210498

5.1.2i

6 Juridische aspecten haalbaarheid

Haalbaar.

7 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief en nota van wijziging zijn opgesteld in afstemming met EZK, CBS, RIVM, PG en WJZ. Ook zijn de gesprekken met de telecomaanbieders hervat. Er is wat meer medewerking, echter er is ook nog steeds veel weerstand. EZK voert deze gesprekken.

5.1.2e

5.1.2e